

Soveltavien opintojen opetussuunnitelma

(päivitys 20.9.07)

JOHDANTO

Soveltavilla opinnoilla tarkoitetaan Suomen ev.lut. kirkon pappis- ja lehtorinvirkoihin edellytettäviä vähintään kymmenen opintoviikon laajuisia opintoja. Ne jakautuvat kolmeen osaan: orientaatiojakso (6 op), seurakuntajakso (13 op) ja päätösjakso (1 op).

Opiskelija laatii syksyn orientaatiojakson alussa henkilökohtaisen työssäoppimissuunnitelman ja valmentautuu syksyn aikana seurakuntajaksoa varten harjoittelemalla ohjatuissa pienryhmissä jumalanpalvelus-, uskontokasvatus- ja sielunhoitotaitoja. Keväällä toteuttavan seurakuntajakson aikana opiskelija elää ja työskentelee työssäoppimisseurakunnan keskellä ja on osa sen työyhteisöä. Opiskelijalla on seurakunnissa henkilökohtainen työpaikkakouluttaja, ns. ohjaava pappi, jonka kanssa laaditun suunnitelman mukaisesti opiskelija tutustuu seurakunnan eri toimintamuotoihin. Työssä oppimisessa syntyviä kokemuksia opiskelija työstää kirjoittamalla henkilökohtaista oppimispäiväkirjaa ja laatimalla kirjallisia raportteja eri työtehtävien suunnittelusta ja toteuttamisesta. Eri-tyyppisen oppimisen strukturoinnin mahdollisuus liittyy samanaikaisesti toteutettuihin ohjattuihin ryhmätilanteisiin, seminaareihin ja työpajoihin, joissa työkokemuksia ja professionaalisuuden kysymyksiä eritellään eri alojen asiantuntijoiden kanssa.

Soveltavien opintojen kokemukset kootaan yhteen päätösjaksossa, jossa on työyhteisö- ja evaluaatioseminaarit. Opiskelija saa ohjaavalta papilta loppupalautteen. Kun opintokokonaisuus on suoritettu kokonaan, käytännöllisen teologian lehtori antaa kurssista loppumerkinnän. Opintokokonaisuus arvotellaan asteikolla: hyväksytyt, täydennettävä tai hylätty.

Opetussuunnitelmassa korostuu tutustuminen papin työn eri osa-alueisiin ja työssä tarvittavien perusvalmiuksien hankkiminen. Erityistä huomiota opinnoissa kohdistetaan papin ammatti-identiteetin ja ammattietiikan kasvun tukemiseen. Oppimisprosessin luonnetta kuvaavia käsitteitä ovat tavoitteellisuus, vuorovaikutteisuus, kontekstuaalisuus, yhteisöllisyys, mallista ja omasta kokemuksesta oppiminen, reflektiivisyys, konstruktivisuus sekä opitun siirrettävyys uusiin tilanteisiin.

Soveltavat opinnot suoritetaan kolmantena tai neljäntenä opiskeluvuotena. Ennen soveltaviin opintoihin osallistumista tulee opiskelijalla olla suoritettuna vähintään teologiset perusopinnot eksegetiikassa, kirkkohistoriassa, systemaattisessa teologiassa ja käytännöllisessä teologiassa, yksilö- ja sosiaalipsykologian perusteet sekä suullisen viestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen kurssit.

1 KOKONAISTAVOITE

Suoritettuaan soveltavat opinnot opiskelija

- *on tutustunut ja saanut kokemusta papin/lehtorin¹ työn keskeisistä osa-alueista*
- *hallitsee keskeisten työtehtävien onnistuneen suorittamisen edellyttämät tiedolliset ja taidolliset perusvalmiudet*
- *on motivoitunut kehittämään omaa ammatti-identiteettiään pappina/lehtorina*
- *ymmärtää kirkon työn ammattietiikan eri ulottuvuuksia ja osaa soveltaa niitä omaan toimintaansa*
- *hallitsee kirkon järjestämään ordinaatiokoulutukseen osallistumisen edellyttämiä tietoja ja taitoja*
- *osaa toimia seurakunnassa moniammatillisen tiimin jäsenenä arvostaen omaa ja muiden erityisosaamista*

Soveltavat opinnot jakautuvat syyslukukaudella yliopistolla toteutettavaan orientaatiojaksoon ja kevätlukukaudella opetusseurakunnissa toteutettavaan työssäoppimisjaksoon ja sen jälkeen keväällä toteutettavaan päätösjaksoon.

2 ORIENTAATIOJAKSON TAVOITTEET

Orientaatiojakson suorittaneella opiskelijalla on valmiudet hyväksytysti suorittaa työssäoppimisjakso seurakunnassa. Tämä toteutuu, kun

- opiskelija arvioi oman osaamisensa ja oppimistavoitteensa papin/lehtorin työn eri osa-alueilla ja laatii orientaatio- ja seurakuntajaksoa varten henkilökohtaisen työssäoppimissuunnitelman sekä muokkaa sitä orientaatiojakson kokemusten pohjalta.
- opiskelijalla on tietoja, taitoja ja valmiuksia suorittaa työssäoppimisjakson jumalanpalvelus-, sielunhoito- ja uskontokasvatustehtävät
- opiskelija osaa laatia työssäoppimisjakson kirjalliset tehtävät
- osallistuessaan henkilökohtaiseen ja ryhmäohjaukseen opiskelija kykenee arvioimaan omaa osaamistaan ja kykenee ottamaan vastaan palautetta toiminnastaan
- opiskelija motivoituu jumalanpalvelus- sielunhoito- ja uskontokasvatustaitojen soveltamiseen ja syventämiseen työssäoppimisjaksolla seurakunnassa
- opiskelija motivoituu kokonaisvaltaiseen työssäoppimisprosessiin ja suunnittelee työssäoppimisjakson toteuttamisen yhdessä ohjaavan papin kanssa.

Keskeiset tavoitteet ja sisällöt orientaatiojaksolla eri osa-alueilla

Johdanto-opetus: alkuinformaatio ja ohjattu työssäoppimissuunnitelman laatiminen 3 h
seurakuntajakson suunnittelu ohjaavan papin kanssa ohjaajakoulutuksen yhteydessä 3h
orientaatiojakson palaute ja seurakuntajakson informaatio 2 h

---

¹ Soveltavien opintojen opetussuunnitelma on sisällöltään sama papin ja lehtorin tehtäviin kirkossa suuntautuville. Soveltavien opintojen yhteydessä opiskelija ei toimi papin tehtävissä vaan sillä valtuutuksella, jonka kirkkoherra hänelle kirkkojärjestyksen perusteella antaa.

Osa-alue	Tavoitteet	Sisältö, menetelmä, välineet jne.	Opetus ja tuntimäärä
jumalanpalvelus	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija ymmärtää jumalanpalveluksen merkityksen seurakuntaelämän keskuksena opiskelija tutustuu messun ja sanajumalanpalveluksen rakenteeseen opiskelija hallitsee jumalanpalvelusten kirjan, evankeliumikirjan ja muiden jumalanpalveluksen valmistamiseen käytettävissä olevien apuneuvojen käytön opiskelija osaa ohjatusti valmistaa ja toteuttaa messun opiskelija tutustuu käytössä olevaan messusävelmistöön ja harjaantuu sen laulamiseen 	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija laatii ja toteuttaa ohjatusti ainakin yhden messun opiskelija toimii avustajana messun eri tehtävissä opiskelija suorittaa toisten opiskelijoiden tehtäväsuoritusten arviointia homileettisessa osuudessa: <ul style="list-style-type: none"> opiskelija tuntee saarnan valmistamisen apuvälineet opiskelija tuntee saarnan valmistusprosessin vaiheet ja osaa soveltaa oppimaansa opiskelija osaa suorittaa saarnan edellyttämän eksegeesin annetusta tekstistä opiskelija osaa valmistaa saarnan annetusta tekstistä kirkkolauluosuudessa opiskelija tuntee käytössä olevat messujen sävelmäsarjat ja osaa käyttää yhtä niistä 	<p>suunnittelu- ja työnjakotilaisuus 2 h</p> <p>messujen suunnittelu- kokoukset á 1 h</p> <p>harjoitusmessut ja sen jälkeinen opponointi á 2 h</p> <p>homileettista opetusta 8 tuntia</p> <p>kirkkolaulua 8 tuntia kahdessa tasoryhmässä</p> <p>yhteensä 36 h</p>
sielunhoito	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija oppii käyttämään hyödyksi elämäkokemustaan sielunhoidossa opiskelija ymmärtää elämähistoriansa heijastuvan hänen sielunhoitotyöhönsä opiskelija oppii erittelemään sielunhoitotilanteita ja omia tunnereaktioitaan opiskelija oppii laatimaan sielunhoitoraportin opiskelija oppii käymään työnohjauksellista keskustelua opiskelija oppii sielunhoidollisen kohtaamisen perustaidot 	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija pohtii ja erittelee sielunhoidon näkökulmasta elämähistoriansa tapahtumia opiskelija valmistelee raportin omasta elämähistoriastaan ja käymästään sielunhoitokeskustelusta opiskelija käy ryhmässä keskustelua omasta raportistaan ja ottaa palautetta vastaan opiskelija keskustelee ryhmässä toisten raporteista ja antaa palautetta opiskelija tutustuu papin työssä tarvittavaan sielunhoidon teoriaan 	<p>aloitustilaisuus 4 h</p> <p>ryhmäopetusta 8 x 2 h = 16 h</p>
uskonto-kasvatus	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija tuntee kirkon kasvatustoiminnan tavoitteet opiskelija syventää peruskurssilla oppimaansa rippikoulusuunnitelman tuntemusta ja tutustuu kirkon kasvatustoiminnan eri osa-alueisiin opiskelija tuntee oppimisen peruselementit ja harjaantuu soveltamaan niitä opetuksessa opiskelija osaa itsenäisesti valmistaa tuntisuunnitelman rippikoulutuntia varten 	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija valmistaa yhdessä parin kanssa yhden rippikoulutuntin tuntisuunnitelman kaksoistuntia varten työskentelypari esittelee tuntisuunnitelman ja demonstroi siitä valitsemansa osion opiskelija osallistuu esiteltyjen tuntisuunnitelmien opponointiin 	<p>orientaatio- ja työnjakotilaisuus 2 h</p> <p>ryhmäkokoontumiset 4x3 h = 12 h</p> <p>yhteinen arviointi 2 h</p> <p>yhteensä 16 h</p>

3 SEURAKUNTAJAKSON TAVOITTEET

Seurakuntajakson suorittaneella opiskelijalla on evankelis-luterilaisen kirkon edellyttämät työelämävalmiudet pappis- ja lehtorinvirkaan hakeuduttaessa. Tämä toteutuu, kun

- opiskelija soveltaa ja syventää tietämystään ja osaamistaan papin/lehtorin työn eri osa-alueilla ja saa monipuolisen kokemuksen seurakuntatyön kokonaiskentästä
- opiskelija reflektoi seurakuntatyössä saamia kokemuksia ohjaavan papin, toisten opiskelijoiden ja ryhmien ohjaajien kanssa
- opiskelija motivoituu jatkuvaan teologin perustietojen ja –taitojen kehittämiseen (elinikäinen oppiminen)
- opiskelija vahvistaa ja selkiyttää teologin identiteettiään
- opiskelija saa kokemuksen seurakunnan eri työntekijäryhmien kanssa toimimisesta ja motivoituu edistämään työyhteisön toimivuutta ja hyvinvointia
- opiskelija ymmärtää seurakunnan työntekijän roolin ja oppii kohtaamaan erilaisissa elämäntilanteissa olevia ja eri tavalla ajattelevia ihmisiä

Keskeiset tavoitteet ja sisällöt työssäoppimisjaksolla eri osa-alueilla

Osa-alue	Tavoitteet	Sisältö, menetelmä, välineet jne	Opetus ja tuntimäärä
jumalanpalvelus	<ul style="list-style-type: none"> • opiskelija tuntee kirkon jumalanpalvelusperinteen rikkaan sisällön ja siihen liittyen ymmärtää kirkkovuoden kierron ja jumalanpalveluksen eri osien merkityksen seurakunnan jumalanpalveluselämän kokonaisuuden rakenneosina • opiskelija harjaantuu käyttämään jumalanpalvelusten kirjaa, evankeliumikirjaa ja muita jumalanpalveluksen valmistamiseen käytettävissä olevia apuneuvoja kirkkovuoden kierron mukaan ja seurakuntaelämän erimuotoisten jumalanpalvelusten valmistamisessa • opiskelija osaa yhteistyössä seurakunnan papiston ja kanttorien kanssa ja itsenäisestikin valmistaa sekä sanajumalanpalveluksen että messun ja osallistuu niiden toimittamiseen² • opiskelija osaa itsenäisesti valmistaa jumalanpalvelussaarannan ja tarvittavat kasuaalipuheet • opiskelija tuntee kirkon hetkirukouskäytännön ja päivän eri 	<ul style="list-style-type: none"> • opiskelija valmistele ja toimittaa seurakunnan kanssa tehdyn suunnitelman mukaan hänelle määrätty jumalanpalvelustehtävät, joihin kuuluu vähintään 1 sanajumalanpalvelus ja 1 messu³ ja vastaavat saarnat sekä muut erikseen sovittavat hartauspuheet ja rukoukset. • seurakunnan ohjaava pappi ja muut seurakunnan työntekijät antavat ennen tehtävien suorittamista opastusta ja neuvontaa. Jumalanpalvelusten ja kaikkien muidenkin tehtävien jälkeen käydään palautekeskustelu • opiskelija osallistuu ryhmäopetukseen, jonka tarkoituksena on antaa tietoa, taitoa ja valmiuksia em. tehtävien suorittamiseen. Liturgia ja saarnaryhmissä käydään ennen tehtäviä läpi niitä koskevia suunnitelmia ja saadaan niistä palautetta. • kasuaalitoimituksiin tutustutaan seurakunnassa seuraamalla papin työskentelyä ja/tai toimimalla avustajina kasuaalitoimituksis- 	<p>jumalanpalvelusryhmä 21 tuntia kasuaaliryhmä: toimitusten seminaaripäivät 2 x 4 tuntia</p> <p>yht. ryhmäopetusta 29 tuntia</p> <p>+ seurakunnissa tapahtuvat jumalanpalvelus-</p>

² Työssäoppimisjakson aikana teologian opiskelija osallistuu messun toimittamiseen yhteistyössä seurakunnan papin kanssa siten, että ehtoollisaineiden konsekraation toimittaa pappi.

³ ks. alaviite 2

	<p>rukoushetket, ymmärtää niiden merkityksen ja harjaantuu niiden toimittamiseen</p> <ul style="list-style-type: none"> opiskelija tuntee Kirkollisten toimitusten kirjan ja sen keskeisten kirkollisten toimitusten rakenteen, sisällön ja teologisen merkityksen opiskelijalla on valmius pappisvihkimyksen saatuaan toimittaa kaste, konfirmaatio, avioliittoon vihkiminen, yksityinen rippi, hautaan siunaaminen ja erilaisia rukoushetkiä kirkkokäsikirjan pohjalta opiskelija jäsentää jumalanpalveluselämän tehtävät keskeiseksi osaksi omaa pappisidentiteettiään ja motivoituu jumalanpalvelusten toimittamiseen opiskelija sitoutuminen kirkon jumalanpalveluselämään myös teologin oman spiritualiteetin hoitamisen välineenä vahvistuu 	<p>sa ja niiden valmistelukeskusteluissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> opiskelija osallistuu kasuaaliseminaariin ja saa valmiudet kirkollisia toimituksia varten opiskelija tutustuu hetkirukouksiin ja valmistelee ja toimittaa yhden hetkirukouksen opiskelija tutustuu suomalaiseseen kirkolliseen seuraperinteeseen sekä valmistaa hartauspuheita 	<p>elämän tehtävät</p>
sielunhoito	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija ymmärtää sielunhoidon liittyvän laaja-alaisesti papin tehtäviin opiskelija oppii toteuttamaan työssään sielunhoidollista asennetta opiskelija oppii käymään sielunhoidollisia keskusteluja opiskelija oppii tarkastelemaan luontevasti elämänkriisejä: surun, kärsimyksen ja kuoleman kysymyksiä ammatillisesta näkökulmasta opiskelija tuntee sielunhoidon ja psykoterapian erityiskysymyksiä ja osaa ohjata ihmisiä eri auttamispisteisiin opiskelija ymmärtää toimituskeskustelujen merkityksen opiskelija pystyy integroimaan sielunhoidon osaksi toimituskeskusteluja opiskelija osaa käyttää sielunhoidossa Raamattua, virsikirjaa, kirkollisten toimitusten kirjaa sekä rukousta opiskelija saa lisävalmiuksia työnohjaukselliseen työskentelyyn 	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija tutustuu käytännössä sielunhoidon kenttään papin työssä ja erityssielunhoitoon opiskelija käy itsenäisiä sielunhoidollisia keskusteluja seurakuntalaisten kanssa (esim. Palveleva puhelin, sairaalakäynnit ja kotikäynnit) ja laatii niistä raportteja sielunhoitoryhmää varten opiskelija seuraa papin käymää toimituskeskustelua ja/tai tutustuu toimituskeskustelujen toteutukseen opiskelija perehtyy Raamattuun, virsikirjaan ja toimitusten kirjaan sielunhoidon näkökulmasta sekä opettelee rukouksen käyttöä sielunhoidossa opiskelija käy sielunhoitoryhmässä työnohjauksellisia keskusteluja papin työstä 	<p>ryhmäopetusta 6 x 2 h = 12 h</p> <p>+ seurakunnissa tapahtuvat sielunhoitotehtävät</p>
identiteetin vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> tutkii ja jäsentää henkilökohtaista identiteettiään syventää ja vahvistaa teologista identiteettiään mieltii ja harkitsee papin / lehtorin identiteettiä integroii eri roolejaan ja identiteettejään omaan minäkuvaansa sopiviksi 	<p>Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> prosessoi oman eksistenssinsä kysymyksiä jäsentää itsensä kirkon jäseneksi ja seurakunnan työntekijäksi pohtii ja mieltii papin/lehtorin rooliin ja identiteettiin kuuluvia asioita prosessoi oman eksistenssinsä kysymyksiä pohtii seurakuntajaksolla syntyneitä kokemuksia ja kysymyksiä tarkastelee ja opettelee ymmärtämään omaa spiritualiteettia 	<p>ryhmäopetusta 7 h</p>
uskonto-	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija soveltaa aiemmin oppimiaan tietoja ja taitoja käytännössä 	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija tutustuu rippikoulun toteutussuunnitelmaan ja ymmärtää sen laatumekanismien 	

kasvatus	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija ymmärtää seurakunnan kasvatustoiminnan kokonaisuuden ja perehtyy erityisesti rippikoulutyöhön osana seurakunnan kasvatustehtävää opiskelija kykenee laatimaan kasvatustyölleen tavoitteita sekä yksittäisessä kasvatustilanteessa että laajemmissa kokonaisuuksissa (esim. yksittäinen rippikoulun opetusjakso / rippikoulu kokonaisuutena) opiskelija osaa laatia rippikoulun toteutussuunnitelman opiskelija hahmottaa identiteettiään kirkon kasvatustyöntekijänä ja motivoituu löytämään oman persoonallisen tapansa toteuttaa uskontokasvatusta 	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija osallistuu yhteisesti toteutettavan rippikoulun suunnitteluseminaarin ohjaajan kanssa. (yhdessä laadittava kokonaisuunnitelma ja –tavoitteet) rippikoulussa toteutettavat oppimiskokonaisuudet: kullakin kokoontumiskerralla jokainen opiskelija toteuttaa yhden oppitunnin (45 min), kokoontumiskerralla on aina kaksi oppituntia. Kokonaisuuden voi toteuttaa myös parin kanssa, mutta silloin molemmilla tulee olla oma, yhtä vaativa osuutensa. vaihtoehtoisesti rippikoulupainotteinen suunnitelma voidaan myös muuttaa sellaiseksi, että siinä on enemmän muuta seurakunnan kasvatustoimintaa ja vähemmän rippikouluharjoituksia opiskelija opponoi toisen opiskelijan pitämän tunnin rippikoulun lisäksi muut seurakunnan kasvatustoimintaan kuuluvat toiminnot: päiväkerhon hartaudet, varhaisnuorten kerhon hartaudet, päivänavaukset koulussa, nuorten tilaisuudet sekä aikuiskasvatustilaisuudet. <i>Tarkempi suunnitelma laaditaan yhdessä ohjaavan papin kanssa.</i> 	rippikoulu- kokoontumiset: 2 oppituntia + evaluaatio 1 h 3x3 h = 9 h uskontokasvatuk- sen muu opetus 6 h yhteensä 15 h + seurakunnissa tapahtuvat uskon- tokasva- tuksen tehtävät
työyhteisö	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija ymmärtää työyhteisödynamiikan perusrakenteita ja kirkollisten työyhteisöjen toiminnan erityispiirteitä opiskelija tiedostaa oman vastuunsa osana työyhteisön kokonaisuusjärjestelmää opiskelija motivoituu edistämään työyhteisön toimivuutta ja hyvinvointia 	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija osallistuu työyhteisöseminaarin työskentelyyn ja suorittaa annetut tehtävät opiskelija tarkastelee opetusseurakunnan työyhteisöä ja laatii havaintojensa pohjalta raportin työyhteisöseminariin yhdessä samassa seurakunnassa työskentelevän parin kanssa 	työyhteisö- seminari 6 tuntia päättöjaksolla

4 PÄÄTÖSJAKSON TAVOITTEET

Evaluaatiojakson suorittaneella opiskelijalla on selkeytynyt näkemys itsestään oppijana ja hän jäsentää toimivalla tavalla papin/lehtorin tehtäviin valmistumiseen liittyvää ammatillista sosialisatioprosessia ja omaa vaihettaan tässä prosessissa. Päätösjakson aikana opiskelijat arvioivat ryhmissä oppimaansa.